

Årsrapport 2008

Revisjonskomiteen og Internrevisjonen
i Helse Vest RHF

Innhald

1.	Innleiing	3
2.	Revisjonskomiteen i Helse Vest.....	3
3.	Internrevisjonens oppgåver og arbeidsmåte	4
	Fagleg fundament	4
	Planlegging.....	5
	Prioritering og gjennomføring.....	5
	Einskildaktivitetar i 2008	5
4	Erfaringar	7

1. Innleiing

Revisjonskomiteen og internrevisjonen i dei regionale helseføretaka er eit ledd i å styrka styrets overvaking av internkontrollen. Bjørn Tunglan blei tilsett som leiar av internrevisjonen 1. januar 2008 og Deloitte bistår internrevisor med å gjennomføra internrevisjon i føretaksgruppa. Leiar av internrevisjon rapporterer til styret ved revisjonskomiteen og er administrativt underlagt administrerende direktør.

Ifølgje instruks for Internrevisjonen godkjend av styret, skal internrevisjonen rapporterer resultatet av revisjonsarbeidet til revisjonskomiteen. Revisjonskomiteen skal årleg utarbeida ein rapport om arbeidet til styret. Av praktiske grunnar, og fordi arbeidet i komiteen og internrevisjonen må sjåast i samanheng, er det utarbeidd ein felles årsrapport frå kontrollinstansane.

2. Revisjonskomiteen i Helse Vest

Samansetnad og mandat

Revisjonskomiteen hadde i 2008 følgjande samansetnad:

- Kari Oftedal Lima, leiar
- Gro Skartveit
- Helge Espelid

Revisjonskomiteen skal ha hovudfokus på styrets kontroll og tilsynsfunksjon. Det er vedtatt eigen instruks for revisjonskomiteen.

Føremål og fokus

Revisjonskomiteen skal understøtta styret i arbeidet med tilsyn og kontroll. Komiteen har ein overvakingfunksjon og komiteen kan gje innstilling til styret. Revisjonskomiteen skal mellom anna bidra til at:

- arbeidet i styret vert meir effektivt
- det vert eit sterkare fokus på styrets kontroll- og tilsynsoppgåver
- styrets innsikt i risikoforhold og risikostyring aukar
- styring og oppfølging av intern og ekstern revisjon vert styrkt
- administrasjonen, intern og ekstern revisor får ein "kontrollarena"
- ein raskare kan følgja opp svikt og mistanke om svikt,
- det skjer ei auka bevisstgjerings omkring styring og kontroll i føretaksgruppa

Revisjonskomiteen har fokus på overordna kontroll og tilsynsystema. Dette inneber mellom å kartleggja kontrollmiljøet i Helse Vest, med fokus på mellom anna integritet, etiske verdiar, og oppfølging av ansvar og mynde.

Møter og saker

Internrevisor har fungert som sekretær for revisjonskomiteen. Internrevisor deltek på møta i komiteen og førebur, legg fram og følgjer opp saker for komiteen. Internrevisor utarbeider også styresaker på vegne av revisjonskomiteen. Møta er opne, og representanter frå administrasjonen i Helse Vest RHF deltek fast på møta i revisjonskomiteen.

Revisjonskomiteen har utarbeidd ein årleg møte og aktivitetsplan. Revisjonskomiteen har hatt 8 møter i 2008 og handsama 33 saker.

Styret i Helse Vest RHF har godkjent plan for internrevisjon 2008-2010, samt dei aktivitetar som var prioritert for 2008. Komiteen har handsama revisjonsrapportar, prosjektplan for nye prosjekt, samt hatt fokus på korleis merknader og avvik vert følgt opp og handsama i helseføretaka. Komiteen har følgt opp internrevisjonens arbeid, og har blitt informert om risikoforhold, kontroll- og kvalitetssystem i helseføretaka.

Namneendringa av komiteen (frå kontrollkomité til revisjonskomité) og tilhøyrande revidering av instruks for både internrevisjonen og komiteen, ny samansetning av revisjonskomiteen, ny internrevisor ga høve til ei grunnleggjande drøfting av arbeidsmåtar og saksgang for revisjonsprosjekt, og korleis ein kunne forankra dette arbeidet på beste måte i føretaka. Revisjonskomiteen tok også initiativ til og har behandla sak om styrking av internrevisjonen eigne ressursar mot mindre kjøp av eksterne ressursar. Styret for Helse Vest RHF har derfor etter tilråding frå komiteen i 2009 vedtatt å styrke internrevisjonen med ein stilling.

3. Internrevisjonens oppgåver og arbeidsmåte

Funksjon og føremål

Internrevisjonen er fagleg uavhengig av linjeorganisasjonen og gjennomfører på vegne av styret i Helse Vest RHF systematiske undersøkingar og etterprøving av den interne kontrollen i heile føretaksgruppa, for å vurdere om føretaket følgjer gjeldande lover og reglar, og om den interne kontrollen verkar forsvarleg og føremålstenleg.

Internrevisjonen skal vidare sjå til at verksemda vert driven økonomisk, hensiktsmessig og effektivt ut frå fastsette rammer, mål og bestillardokument med sikte på å sikre at:

- regelverk, policy, planer, retningslinjer lover og forskrifter vert følgt
- etablerte formål og målsettingar for drifta eller prosjekt vert oppfylt
- risikovurderingar bidrar til å identifisere vesentleg risiko for feil og mislege tilhøve
- økonomisk og anna styringsinformasjon er pålitelig og nøyaktig
- aktiva / egedelar er forsvarlig sikra
- bruken av ressursar er økonomisk og rasjonell

Fagleg fundament

Internrevisjonsfunksjonen vert utøvd i samsvar med instruksar og retningslinjer fastsett av styret i Helse Vest RHF, og standardar frå Institute of Internal Auditors (IIA). Standardane inneheld etiske reglar og krav til korleis arbeidet skal utførast. Føremålet med IIAs reglar er å fremja ein etisk kultur i internrevisjonsprofesjonen, og sikra profesjonell utøving av intern revisjon.

Gjennomføring og rapportering av prosjekt som inneber systematiske vurderingar av økonomi, produktivitet, måloppnåing og verknader ut frå eigar eller styrets vedtak og føresetnader, blir gjennomført i samsvar med internasjonale standardar (INTOSAI) for forvaltningsrevisjon.

Planlegging

Internrevisjonsplanen for 2008 -2010 var i hovudsak ei vidareføring av tema og prosjekt som vart identifisert i 2007, men planen blei supplert med oppdatert informasjon frå dokumentanalyse av aktuelle styringsdokument og risikovurderingar. Planen er dynamisk og vert endra når hendingar tilseier at nye oppgåver må prioriterast.

Planen vart godkjent i revisjonskomiteen på møte 06.05.08 og i styret for Helse Vest RHF 04.06.08.

Prioritering og gjennomføring

Før oppstart av revisjonsprosjekt vert det utarbeidd ein prosjektplan for kvart prosjekt. Prosjektbeskrivinga konkretiserer nærare føremål og problemstillingar i prosjektet. Prosjektbeskrivinga vert avstemt med leiinga i Helse Vest RHF, både for å forankra og spissa innhaldet / fokus i prosjektet.

Vurderingskriteriane som vert nytta i prosjekta vert utleia av styrande dokument, regelverk, vedtak og andre autoritative kjelder på området.

Reviderte einingar vert på førehand orientert om den planlagte revisjonen, og det vert normalt gjennomført eit åpningsmøte med leiinga ved einingane. Både kvalitativ og kvantitativ informasjon som vert nytta i prosjekta, vert kvalitetssikra av dei reviderte einingane gjennom heile prosessen.

Einskildaktivitetar i 2008

Internrevisjonsprosjekt

a) Følgjande prosjekt er gjennomført og rapportert i 2008:

Helse Fonna HF. Økonomisk avvik desember 2007

Prosjektet var eit ad hoc prosjekt bestilt av AD og styret ved Helse Vest RHF. Bakgrunnen var eit stort økonomisk avvik særleg i desember 2007, der internrevisor blei bedt om å sjå nærare på årsakene til dette avviket. Rapport er utarbeidd.

Retningslinjer for bierverv

Føremålet med prosjektet var å sjå om helseføretaka i Helse Vest følgjer opp krav i føretaksprotokoll og styringsdokument, om at det er gjennomgåande retningslinjer for bierverv i føretaka, om føretaka har oversyn over bierverv, og korleis retningslinjene vert praktisert.

Det blei laga ein rapport for kvart av sjukehusføretaka.

Økonomistyring

Bakgrunn for prosjektet var mange år med økonomisk underskot i føretaka. Føremålet med revisjonen var ei kartlegging og vurdering av økonomistyring i føretaka, organisering og bemanning av controllarfunksjonen, og utveljing, gjennomføring og oppfølging av dei vedtekne innsparings- og omstillingstiltaka i helseføretaka

Det blei laga ein rapport for kvart av sjukehusføretaka, samt ein samlerapport. Det blei identifisert betydelege manglar og utfordringar i alle føretaka. Det er manglande system og prosedyrar for å drive god økonomistyring. Vidare er det manglande kompetanse og kapasitet både blant linjeleiarar i deira styring og i stabsfunksjonar når det gjeld analyse og konsekvensutgreiingar. Det er stor variasjon i realiseringsgrad på innsparingstiltaka, noe som heng saman med mangelfulle prosessar for utveljing, implementering og oppfølging av desse tiltaka.

Brannvern

Føremålet med prosjektet var å finne ut om helseføretaka i Helse Vest etterlever regelverket i brannvernslovgjevinga og internkontrollforskrifta. Prosjektet innebar også ei kartlegging av korleis ansvar og oppgåver er fordelt og kommunisert i føretaka. Vidare var det fokus på korleis pålegg og tilrådingar etter gjennomførte tilsyn med bygningar, blir følgt opp, og om det er etablert rutinar for å følgje opp og rapportera krav og tilrådingar etter tilsyn.

Det blei laga ein rapport for kvart av sjukehusføretaka. Det vart identifisert følgjande utfordringar i prosjektet: Det finnest fleire tilfelle der tilsynsmyndigheiter har meldt avvik, og der desse ikkje blir lukka. Det er forskriftsfesta krav til dokumentasjon som i fleire tilfelle ikkje føreligg. Ved fleire brannobjekt er det problem med rømmingsvegar som ikkje er klare, ledesystem som ikkje er gode nok. Ikkje alle tilsette har fått forsvarleg opplæring i brannvern og evakuering.

Måloppnåing og styring innan psykisk helsevern for barn og ungdom.

Prosjektet kom i stand fordi revisjonskomiteen ønskte å få ei uavhengig vurdering av status ved utgangen av opptappingsplanen for psykisk helse. Problemstillinga var korleis fungerer poliklinikkane for barn og unge og korleis er styring og oppfølging frå klinikkleiinga.

Prosjektet viste at føretaka i svært ulik grad oppnår dei måla som er sett i styringsdokument og opptappingsplan. Prosjektet konstaterte store ulikskapar i personellinnsats og tal på pasientar per behandlar. Det er store forskjellar i fristbrot og prosentdel tilviste som blir tildelt rett til nødvendig helsehjelp. Kvaliteten på styringsdata er i ein del tilfelle så mangelfull at må gå ut over styringa. Internrevisjonen tilrår ein større innsats for å betra styringsinformasjonen og ei tettare oppfølging av poliklinikkane.

b) Følgjande prosjekt var under arbeid i 2008, men er ikkje ferdigstilt:

Innkjøpsfunksjonar

Føremålet med prosjektet er å finne ut om helseføretaka i Helse Vest etterlever regelverket i lov og forskrifter om offentlege anskaffingar, etiske retningslinjer for innkjøp, samt etablerte retningslinjer både på regionalt nivå og i det enkelte føretaket. Prosjektet vil også kartlegge korleis ansvar og oppgåver er fordelt og kommunisert i føretaka.

Prosjektet vil omfatta alle sjukehusa, samt Helse Vest IKT AS og Apoteka Vest HF.

Risikostyring i Helse Vest

Utvikling av eit heilskapleg opplegg for risikostyring og internkontroll har vore ein prioritert aktivitet i Helse Vest RHF. Integrering av risikostyring i kontroll- og styringssystema vil medverke til å få etablert tiltak som i større grad vil bidra til at måla for helseføretaksgruppa blir nådd på ein effektiv måte. Internrevisjonen har bidratt som samtalepartner og med innspel i samband med utvikling av internkontrollen i føretaka.

Internrevisors samarbeid med andre

Internrevisjonseiningane i dei enskilte regionale helseføretaka har etablert eit nettverk som eit ledd i å styrka den faglege samordninga og utviklinga av internrevisjonsfunksjonen i helseregionane.

Nettverket gjev moglegheiter for å samordna aktivitetar, gi betre og raskare innsyn i faglege og administrative løysingar, dela faglege erfaringar, utveksla kunnskap om risiko, utfordringar og tiltak, og gjev rom for utvikling av gode kollegiale relasjonar.

Internrevisjonen har også hatt kontakt med Riksrevisjonen og deltaking i årlege kontaktmøte. Ettersom Riksrevisjonen har starta eit større prosjekt om økonomistyring har det vore rimeleg nær kontakt og utveksling av data og informasjon til nytte for begge partar. Riksrevisjonen si vurdering vil dermed i ei viss utstrekning byggja på innsamla materiale frå internrevisjonen sitt eige prosjekt.

Det har vore god kontakt med eksternrevisor både ved utvikling av revisjonsplanen, samt i samband med enkeltprosjekta. Internrevisor og eksternrevisor ønskjer at revisjonskomiteen i framtida behandlar rekneskapen, og at eksternrevisor då blir invitert til møtet.

4. Erfaringar

Internrevisjonen opplever at det er etablert ein god dialog med administrasjonen i Helse Vest RHF, revisjonskomiteen og styret. Internrevisjonen har også positive erfaringer i møte med leiinga i helseføretaka og med tilsette på alle nivå i organisasjonen.

Utøvinga av internrevisjonen har medverka til å klargjere og avgrense innhald og rollar mellom internkontroll og internrevisjon, og har forankra internrevisjonsfunksjonen betre i helseføretaksgruppa. Det er likevel framleis viktig at internrevisjonen har fokus på informasjon og dialog med føretaka.

Internrevisjonen har ikkje gjennomført kontrollar av eit omfang som gjer det mogleg å trekka generelle konklusjonar med omsyn til kvaliteten på internkontrollen i føretaksgruppa.

Opplegg for risikostyring er nå kome i god gjenge. Vidare er det i styringsdokumenta gitt føringar for korleis revisjonsrapportar skal behandlast.

Stavanger, 2. mai 2009

Bjørn Tungland
Internrevisor